

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ympäristösopimus: Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus

Aija Laine-Mönkö

Peltotukien haku 2026– koulutus
kunnille, elinvoimakeskuksille, neuvojille
ja sidosryhmille

13.3.2026

Yleistä

- Alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus on alkuperäiskasvien geneettiseen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja edistämiseen tähtäävä ympäristösopimus.
 - tavoite on säilyttää maatiaislajikkeita ja vanhoja kauppalajikkeita viljelyssä.
- Ylläpitosopimus on viisivuotinen
- Sopimuksen hakijan pitää
 - olla vähintään 18-vuotias viimeistään 31.12.2025 (tai hänen puolisonsa pitää olla).
 - noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia.
 - olla hakemansa alkuperäiskasvilajikkeen rekisteröity ylläpitäjä.

Sopimukseen hyväksyttävät lajikkeet

- Sopimus voidaan tehdä alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitäjän kanssa sellaisen lajikkeen tai lajikkeiden viljelystä, joka/jotka on hyväksytty siemenlain (600/2019) 8 §:ssä tarkoitettuun kasvilajikeluetteloon.
 - Alkuperäiskasvilajikkeen on oltava Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa.
 - [Maatiais kasvit ja muut alkuperäiskasvit](#)
- Sopimus voidaan tehdä seuraavien maataislajikkeiden, vanhojen kauppalajikkeiden ja vanhojen kauppalajikkeiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta:
 - nurmi- ja rehukasvit
 - viljakasvit
 - juurikkaat
 - siemenperunat
 - öljy- ja kuitukasvit
 - vihannekset

Mitä ylläpitoviljely tarkoittaa?

- Viljelijä varastoi ja säilyttää vähintään kahden hehtaarin siementarvetta vastaavaa määrää alkuperäiskasvin kylvökelpoista siementä maatilalla.
 - Siemenen ylläpitoerä on muodostettava mahdollisimman hyvälaatuisesta siemenestä ja se on uusittava erän loppuessa tai siemenen itävyyden alentuessa.
- Ylläpidon on tapahduttava viljelijän tavanomaisesti käyttämin menetelmin.
- Ylläpitoviljelystä ei tarvitse perustaa joka vuosi.
- Ylläpidettävästä lajikkeesta voi olla myös muuta tuotantoa, josta korjataan sato markkinointia tai omaa käyttöä varten.
- Nurmikasvilajikkeen ylläpitoviljelys saa olla enintään neljä vuotta.
 - Ylläpitoerän lisäksi nurmelta voidaan muina vuosina korjata joko nurmirehusato tai siemensato markkinointitarkoitusta varten.

Muistiinpanot ja muut vaatimukset

- Viljelijän on tehtävä alkuperäiskasvilajikkeen ylläpidosta muistiinpanoja, joista on mahdollista tarkastaa ylläpidon tilanne.
 - Muistiinpanojen on katettava kaikki perussiementä tai lisäysmateriaalia edeltävät lajikkeen sukupolvet.
- Toimenpiteen vähimmäistason vaatimuksena on noudatettava siemenlainojalla annettuja säännöksiä alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitäjän velvoitteista.
 - Velvoitteista on kerrottu tarkemmin Ruokaviraston sivulla [Maatiaiskasvit ja muut alkuperäiskasvit](#).

Vuosittaisen maksun hakeminen ja korvauksen määrä

- Voimassa olevan sopimuksen maksua on haettava vuosittain Ruokaviraston **lomakkeella 214**.
 - Lomake on palautettava elinvoimakeskukseen
 - Sopimus puretaan, jos sopimuksen vuosittaista maksua ei haeta
 - jos maksun hakematta jättäminen on johtunut ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisista olosuhteista, sopimus säilyy voimassa.
 - Ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta tulee ilmoittaa Elinvoimakeskukseen 15 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoittaminen on mahdollista
- Korvausta maksetaan 400 euroa vuodessa jokaisesta ylläpidettävästä kasvilajikkeesta.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Alkuperäiskasvien ylläpitosopimukset 2026

Alkuperäiskasvien ylläpitosopimuksen ja maksatuksen hakeminen vuonna 2026

- Uusia viisivuotisia alkuperäiskasvien ylläpitosopimuksia voi tehdä vuonna 2026.
- Sopimusta haetaan Ruokaviraston [lomakkeella 214](#) viimeistään 9.6.2026.
 - Lomake palautetaan elinvoimakeskukseen.
 - Hakemuksen liitteenä on toimitettava liitteenä jäljennös Ruokaviraston antamasta lajikkeen ylläpitopäätöksestä.
 - Sopimuksen ensimmäisenä hakuvuonna lomake 214 on myös maksuhakemus.
- Voimassa olevan alkuperäiskasvien ylläpitosopimusten maksatusta haetaan myös [lomakkeella 214](#)
 - Maksua on haettava viimeistään 9.6.2026
- Sopimusehdot Ruokaviraston verkkosivuilla päivitetään maaliskuun loppuun mennessä:
 - [Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus](#)

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

